

Tullihallitus
Ulkomaankauppa- ja verotusosasto
Autoverotusyksikkö

16.11.2010

Tullipiirit
Laivanisännät ja alusten edustajat

PortNet-muutokset 22.11.2010 sekä väylämaksulain 10 §:n mukainen maksuvapautus

PortNetiin on tehty ylläpitomuutoksia, jotka asennetaan tuotantoon 22.11.2010. PortNetissä otetaan käyttöön IMO-yleisselvitys / merenkulkumaksuilmoituslomake, tullilomake nro 1 s, r- 09. Tämän vuoksi PortNet satamakäynti-ilmoituksella sähköisesti annettaviin tietoihin tulee tässä ohjeessa selvitetyjä muutoksia. Lomake on otettu kirjallisena käyttöön Tullihallituksen 18.12.2008 antamalla päätöksellä Dnro 230/010/08 väylämaksuilmoituksesta ja ennakoilmoituksesta.

Mainitut tiedot on annettava ulkomailta Suomeen tai suomalaisesta satamasta suomalaisen satamaan saapuvasta kauppamerenkulkuun käytettävästä aluksesta.

Muiden väylämaksun määräämistä varten annettavien tietojen osalta noudatetaan seuraavia:

- Tullihallituksen päätös kaupallisen alusliikenteen (kauppamerenkulun) ilmoitusmenettelystä Dnro 152/010/09 (THT n:o 152/2009).
- Tullihallituksen määräys kotimaan liikenteessä olevien jäänmurtaajien väylämaksuilmoituksen antamisesta Dnro 26/010/07 (THT 204/07)
- Tullihallituksen määräys kotimaan liikenteessä toimivien kauppamerenkulkua harjoittavien alusten väylämaksuilmoituksen antamisesta Dnro 200/010/07 (THT 205/07)
- Tullihallituksen määräys väylämaksuilmoituksen antamisesta Dnro 193/010/05 (THT n:o 225/2005).

PortNetissä otetaan käyttöön varustamokoodisto. Tämän vuoksi laivanisäntien tulee olla yhteydessä Läntisen tullipiirin Meriliikennekeskukseen yhteystietojen päivittämiseksi. Myös asiamiehiä ja väylämaksusta yhteisvastuullisia edustajia pyydetään päivittämään yhteystietonsa.

Meriliikennekeskus
Turun tulli
Satamakatu 22
PL 386, 20101 Turku
Puh . +358 (0)20 690 617
tai +358 (0)40 33 24049
Fax +358 (0)20 49 24017
meke@tulli.fi

Varustamo- ja edustajakoodistoihin tallennetaan yhteystietojen lisäksi alv-tunniste, jolla väylämaksuvelvollinen on yksilöity siinä Euroopan unionin valtiossa, johon se on sijoittautunut. Norjaan, Islantiin tai Liechtensteiniin sijoittautuneiden väylämaksuvelvollisten on ilmoitettava muu vastaava rekisterinumero. Suomalaisten toimijoiden osalta tallennetaan yritys- ja yhteisötunnus (Y-tunnus).

Väylämaksuilmoituksen antaminen PortNet-järjestelmällä

Väylämaksuvelvollinen voi toimia joko Tullin käteis- tai luottoasiakkaana. Sekä käteis- että luottoasiakas voi antaa väylämaksuilmoitukset Tullille sähköisesti PortNet-järjestelmän kautta. PortNet-luvan hakemisesta löytyy lisätietoja em. ohjeesta dnro 250/340/08.

EU- / ETA-alueelle sijoittautunut laivanisäntä voi antaa merenkulkumaksuilmoituksen joko omissa nimissään tai ilmoitus voidaan antaa laivanisännän nimissä ja lukuun toimivan asiamiehen välityksellä. Näissä tapauksissa laivanisäntä on velvollinen maksamaan väylämaksun. Kolmantena vaihtoehtona on, että väylämaksuilmoituksen antaa laivanisännän lukuun, mutta omissa nimissään Tullin hyväksymä EU- / ETA-alueelle sijoittautunut laivanisännän edustaja päämiehensä valtuuttamana. Tässä jälkimmäisessä tapauksessa laivanisäntä ja hänen edustajansa ovat yhteisvastuullisesti velvollisia maksamaan väylämaksun. Muualle kuin EU- / ETA-alueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautuneella laivanisännällä tulee olla tulliviranomaisen hyväksymä, Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunut väylämaksusta yhteisvastuullinen edustaja.

Asiamiehen tai väylämaksusta yhteisvastuullisen edustajan on kyettävä esittämään päämiehen antama valtakirja Tullin sitä pyytäessä. Jos valtakirjaa ei ole esittää tai se ei ole muodollisesti pätevä, katsotaan ilmoittajan toimivan omissa nimissään. Lisätietoja asiasta löytyy Tullihallituksen 18.12.2008 antamasta ohjeesta dnro 250/340/08: Ohje alusten edustajille ja varustamoille – Muutokset väylämaksulain maksuvelvollista koskevaan 4 §:ään ja jälkimaksatusta koskevaan 20 §:ään.

Tällä ohjeella muutetaan Tullihallituksen 12.6.2009 antamaa ohjetta Dnro 407/340/09 siltä osin kuin siinä ohjeistetaan ilmoittamaan vaaditut tiedot PortNetin satamakäynti-ilmoituksen lisätietoja kentässä.

Laivanisäntä (varustamo) antaa ilmoituksen omissa nimissään

Kun varustamo antaa merenkulkumaksuilmoituksen omissa nimissään, PortNet satamakäynti-ilmoituksella merkitään kohta Varustamo / Varustamon maksamat laskut / Merenkulkumaksut. Tällöin järjestelmä hakee merenkulkumaksuilmoitukselle ja -päätökselle varustamon yhteys- ja tunnistetiedot.

Yhteisvastuullinen edustaja antaa ilmoituksen omissa nimissään laivanisännän lukuun

Kun aluksen tuloksetyksessä käytetään Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta väylämaksun maksamisesta yhteisvastuullista edustajaa, PortNet satamakäynti-ilmoituksella merkitään kohta Aluksen edustaja / Aluksen edustajan maksamat maksut / Merenkulkumaksut. Tällöin merenkulkumaksuilmoitukselle ja -päätökselle tulostuu ainoastaan yhteisvastuullisen edustajan yhteys- ja tunnistetiedot.

Asiamies antaa ilmoituksen päämiehen nimissä ja lukuun

Annettaessa ilmoitus päämiehen nimissä ja lukuun, aluksen asiamies merkitsee satamakäynti-ilmoitukselle varustamon merenkulkumaksujen maksajaksi. Tällöin merenkulkumaksuilmoitukselle ja -päätökselle tulostuvat molempien yhteystiedot sekä maksuvelvollisen alv-tunniste tai muu vastaava rekisterinumero. Päätös annetaan maksuvelvollisen nimissä ja se postitetaan asiamiehelle.

Väylämaksulain 10 § - väylämaksuvapautus

Kun matkustaja-aluksesta ja suurnopeusaluksesta on suoritettu 30 väylämaksua kalenterivuoden alusta laskien, alus vapautetaan enemmistä väylämaksuista saman kalenterivuoden aikana. Lastialuksilla vastaava vapautukseen oikeutettava määrä on 10.

Alusyhdistelmän maksukerrat (10) lasketaan alusyhdistelmään kuuluvan työntävän, koneellisen aluksen käyntikertojen perusteella.

Risteilyaluksesta on väylämaksu maksettava jokaiselta aluskäynniltä käyntimäärästä riippumatta. Jos alus toimii toisinaan matkustaja-aluksena ja toisinaan risteilyaluksena, risteilyaluksena tehtyjä matkoja ei lasketa vuotuista enimmäismäärää laskettaessa. Vain niitä aluskäyntejä, jotka on tehty matkustaja-aluksena, koskee 30 kerran väylämaksun vuotuinen enimmäismäärä.

Jos väylämaksun suuruuteen vaikuttavat seikat muuttuvat kalenterivuoden aikana siten, että väylämaksu nousee, aluksesta on suoritettava lisää väylämaksua väylämaksulain 10 §:n 2 momentin perusteella.

Kun VML 10.1 §:ssä edellytetty suoritettujen väylämaksujen määrä 30/10 kertaa on täynnä, satamakäynti-ilmoituksella merkitään kohta Aluksella on väylämaksuvapautustodistus. Jos väylämaksun suuruuteen vaikuttavat seikat muuttuvat kalenterivuoden aikana siten, että väylämaksu nousee, mainittu kohta jätetään tyhjäksi. Läntisen tullipiirin Meriliikennekeskukselle on tällöin toimitettava asiakirjat, joista muuttuneet tiedot ovat todennettavissa. Väylämaksun määräämistä varten tarvittavien tietojen antamisesta puutteellisina tai virheellisenä tai ilmoitusvelvollisuuden laiminlyömisestä

osittain tai kokonaan voidaan väylämaksulain nojalla määrätä maksunkorotusta tai virhemaksua.

Väylämaksulaki 1122/2005 löytyy ajantasaisena Internet-sivuilta [www.finlex](http://www.finlex.fi).